

Nazwisko APFEL- CZASZKA
Imiona TADEUSZ Pseudonim
Z domu
Data urodzenia 17.8.1920 Miejscowość, kraj POLSKA
Data śmierci ^{29.}23.6.2003 Miejscowość, kraj EDYNBURG
Lat życia 82
Adres cmentarza
.....
Źródła: 2.7.03 DP
.....
.....

Archiwum Osobowe Emigracji im. B. Jeżewskiego Biblioteka Polska POSK w Londynie.

Ś.P. Tadeusz Apfel-Czaszka 1920 – 2003

Chociaż urodzony w Krakowie, wychowywał się we Lwowie, gdzie mieszkała jego rodzina i gdzie był wychowankiem Lwowskiego Korpusu Kadetów. Gdy wybuchła wojna, zgłosił się ochotniczo do wojska i wraz z oddziałem swojego ojca został ewakuowany na Węgry, skąd przedostał się w grudniu 1939 do Francji gdzie w Bretanii dołączył do formującej się 1-szej Dywizji Grenadierów i wraz z Karpacką Brygadą (częścią Dywizji) brał udział w brytyjskim wypadzie do Norwegii, do Narwiku w kwietniu 1940r. Ewakuowani z Norwegii w czerwcu tegoż roku wrócili do Francji, która już była w upadku. Nie chcąc wpaść w niemieckie ręce, wsiedli w Brest na statek odpływający do Bordeaux, ale w drodze statek został przejęty przez Brytyjczyków i skierowany do Liverpool, skąd

Edynburski Bul. Inf NR.76 2003

pociągami przewieziono ich do Szkocji na obronę wschodniego wybrzeża przed spodziewanej niemieckiej inwazji.

Dwa lata później, w kwietniu 1942r. gdy gen. S. Maczek zdołał przeformować swój plan stworzenia 1-szej Polskiej Dywizji Pancерnej i rozpoczęto jej organizację, Tadeusz Apfel-Czaszka został „Pancerniakiem” i od tego czasu jego losy były ściśle związane z losami tej jednostki. Najpierw dwa lata szkolenia, następnie w lipcu 1944r. lądowanie w Normandii, krwawe zwycięskie walki pod Falaise i dalej spychanie Niemców z północnej Francji, Belgii, Holandii (oswobodzenie Bredy) i północno-zachodnich Niemiec. Ranny, odznaczony Krzyżem Walecznych i mianowany kapralem został wysłany do szkoły oficerskiej w Catterick. Ukończył wojnę w 1945r jako kapral-podchorąży. Zamierzał wracać do Polski i zapisał się nawet do powrotu, ale w międzyczasie otrzymał przez Szwecję list od ojca odradzający powrót i doradzający pozostanie na Zachodzie. Tak też uczynił. Po demobilizacji otrzymał pracę kierowcy autobusowego w Edynburgu, ożenił się z zapoznaną Szkotką i osiedlił się na stałe w Edynburgu.

Wszystkie powyższe informacje o ś.p. Tadeuszu zaczerpnięto z książki wydanej przez Dr Dianę Henderson pt. „The Lion and the Eagle”, z rozdziału zatytułowanego „Captain Tadeusz Apfel-Czaszka - 1st Polish Armoured Division”.

My natomiast pamiętamy go jako długoletniego prezesa „Koła 1-szej Polskiej Dywizji Pancерnej w Szkocji”. Pamiętamy urządzone przez niego wspólnie z zaprzyjaźnionym kołem British Legion w Duns uroczystości „Remembrance Day” łącznie ze składaniem wieńców przed szkockim i polskim pomnikiem pamiątkowym. Pamiętamy również uroczyste obiady urządzone w dniu „Święta Dywizji”. Szczególnie jednak pozostanie w naszej pamięci za rolę, jaką odegrał 10 lat temu w 1993 roku, gdy był przewodniczącym Komitetu Muzeum Wojska Polskiego. Razem z p.T.Leszczukiem, kustoszem tego Muzeum (patrz Edynburski Biuletyn Informacyjny Nr 5 i Nr 14) doprowadzili do oddania zbiorów Muzeum pod opiekę Wydziału Historii Sił Zbrojnych Muzeum Narodowego Szkocji, którego kustosz p.Allan Carswell urządził na Zamku Królewskim w Edynburgu pamiątkową wystawę Wojska Polskiego w Szkocji pod znamienym hasłem: „Za Waszą Wolność i Naszą”. Wystawa ta, otwarta w kwietniu 1993 roku, trwała ponad trzy

lata, a podstawą jej były przekazane przez p. T. Apfel-Czaszkę zbiory. Obecnie w muzeum na Zamku jest permanentny dział polski, w którym polskie memorabilia są wystawiane w rotacyjnych zmianach. Niewątpliwie jest w tym również zasługa Ś.p.Tadeusza Apfel-Czaszki.

Cześć Jego Pamięci!

Marian Boroń

Zawód Konsultant RP w Edynburgu Tytuły naukowe

Rodzaj wojska 1 DYW. PANC. Stopień wojskowy

Odznaczenia

.....

.....

D.P. 2, VII. 2003

Ś. † P.

TADEUSZ APFEL-CZASZKA

urodzony 17 sierpnia 1920 r. w Polsce
zmarł 29 czerwca 2003 r. w Edynburgu.

Żołnierz 2 Pułku Pancernego, 1 Dywizji Pancernej.
Długoletni Prezes Koła Trenowego 1 Dyw. Panc. „Szkocja”.

Cześć Jego Pamięci!

**Zarząd Główny Związku
Kół 1 Dyw. Pancernej**

2334